

ЖУРНАЛІСТИКА / ПУБЛІЦИСТИКА

<https://doi.org/10.17721/2522-1272.2024.85.9>

UDC 355.013:070.46Le Monde

**Reflections of Ukraine in the lens of
of the French edition of Le Monde**

Nataliia Zhelikhovska

<https://orcid.org/0000-0002-0093-9507>

*Ph.D, Associate Professor, Head of the Department of Print Media and Journalism History
Educational and Scientific Institute of Journalism, Taras Shevchenko National University of
Kyiv
36/1 Illienka St., Kyiv, 04119, Ukraine*

Corresponding author's e-mail address: zhelikhovska@knu.ua

Maryna Hrytsoiko

<https://orcid.org/0009-0002-7170-055X>

*4-th grade student Educational and Scientific Institute of Journalism,
Taras Shevchenko National University of Kyiv
36/1 Illienka St., Kyiv, 04119, Ukraine*

Corresponding author's e-mail address: marisolka2021@knu.ua

ABSTRACT

The purpose of the article is to trace the coverage of events in Ukraine by the French edition of Le Monde during Russia's full-scale invasion. To achieve this goal, the following tasks have been set: to analyse the attitude of the French media to Russia's armed aggression on the territory of Ukraine; to determine the number of Le Monde publications devoted to the war in Ukraine; to find out the problematic and thematic aspect of Le Monde's materials covering the image of Ukraine.

© Nataliia Zhelikhovska, Maryna Hrytsoiko, 2024

The method of analysing the scientific literature was used to determine the views of Ukrainian scholars on the problem of objective and accurate media coverage. The method of media monitoring helped to identify Le Monde publications (41 in total) that covered Ukrainian issues. The content analysis method identified the topics of the relevant publications and the presence of Russian propaganda narratives in them.

We analysed 41 publications covering various areas of Ukrainian and international realities in the context of the Russian-Ukrainian war. In February-April 2022, publications on military (50%), economic (25%) and socio-political (25%) topics prevailed. In February-April 2023, the trends in the coverage of topical issues related to Ukraine changed somewhat, which affected the distribution of the number of stories on different topics: military (60%), economic (30%), and socio-political (10%).

Analysing the way Le Monde covers Ukraine, it can be concluded that this newspaper treats Ukrainian events with great attention and objectivity. By offering its readers a thorough and objective analysis of the circumstances of the Russian-Ukrainian war, Le Monde plays an important role in shaping the image of Ukraine in the international arena.

Keywords: war in Ukraine; French media Le Monde; problematic and thematic aspect.

УДК 355.013:070.46Le Monde

Відзеркалення України в об'єктиві французького видання Le Monde

Наталія Степанівна Желіховська, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, доцент, кандидат наук із соціальних комунікацій, завідувач кафедри друкованих медіа та історії журналістики, <https://orcid.org/0000-0002-0093-9507>

Марина Сергіївна Грицайко, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, студентка 4 курсу ЖСК

Резюме

Мета статті – простежити висвітлення французьким виданням Le Monde подій в Україні під час повномасштабного вторгнення росії. Для досягнення мети поставлено такі завдання: проаналізувати ставлення французького медіа до збройної агресії росії на території України; визначити кількість публікацій Le Monde, присвячених темі війни в Україні; з'ясувати проблемно-тематичний аспект матеріалів Le Monde, які висвітлюють образ України.

Завдяки методу аналізу наукової літератури було з'ясовано погляди українських учених на проблему об'єктивного і точного висвітлення інформації у медіа. Метод моніторингу ЗМІ сприяв виявленню публікацій Le Monde (всього 41), у яких висвітлювалася українська тематика. Методом контент-аналізу встановлено тематику відповідних публікацій та наявність в них російських пропагандистських наративів.

Проаналізовано 41 публікацію, що висвітлює різні сфери українських і міжнародних реалій в умовах російсько-української війни. Упродовж лютого-квітня 2022 р. переважали публікації на військову (50%), економічну (25%) та суспільно-політичну (25%) тематики. Упродовж лютого-квітня 2023 р. тенденції відображення актуальних питань, пов'язаних з

Україною, дещо змінилися, що вплинуло на розподіл кількості матеріалів з різних тематик – військова (60%), економічна (30%), суспільно-політична (10%).

Аналізуючи спосіб висвітлення України у французькому виданні Le Monde, можна зробити висновок, що ця газета ставиться до українських подій з великою увагою та об'єктивністю, засуджує збройну агресію росії проти нашої країни. Пропонуючи своїм читачам ретельний та об'єктивний аналіз обставин російсько-української війни, Le Monde відіграє важливу роль у формуванні образу України на міжнародній арені.

Ключові слова: війна в Україні; французьке медіа Le Monde; проблемно-тематичний аспект.

1. Вступ

Відображення у світових ЗМІ складної політичної та соціокультурної ситуації, яка склалася в Україні в результаті російської агресії, набуває особливого значення. Сприйняття України як держави та українців як нації залежить від багатьох чинників, одним з яких є висвітлення української тематики у медіа. ЗМК здатні формувати громадську думку, створювати уявні образи, і в такий спосіб формувати ставлення людини до певної події чи явища. Важливим та актуальним є також питання іміджу країни на міжнародній арені.

Мета статті – простежити висвітлення образу України французьким виданням Le Monde під час повномасштабного вторгнення росії на територію нашої держави. Для досягнення мети поставлено такі завдання: проаналізувати ставлення французького медіа до збройної агресії росії на території України; визначити кількість публікацій Le Monde, присвячених темі війни в Україні; з'ясувати проблемно-тематичний аспект матеріалів Le Monde, які висвітлюють образ України.

2. Методи дослідження

На першому етапі дослідження було застосовано метод аналізу наукової літератури, який допоміг з'ясувати погляди українських учених на проблему об'єктивного і точного висвітлення інформації у медіа. Метод моніторингу медіа допоміг виявити публікації Le Monde, у яких висвітлювалася українська тематика. Методом контент-аналізу встановлено тематику відповідних публікацій та наявність у них російських пропагандистських наративів.

Емпірична база дослідження складається з матеріалів (всього 41), опублікованих на сторінках французького видання Le Monde упродовж лютого-квітня 2022 р. і лютого-квітня 2023 р.

3. Теоретичне підґрунтя

Правдиве й точне відображення подій в Україні під час війни вимагає суворого дотримання професійних стандартів у роботі медійників. За даними Інституту масової інформації (ІМІ), сучасні українські професійні стандарти для якісних медіа передбачають баланс думок і точок зору, достовірність, відокремлення фактів від коментарів, точність, повноту, оперативність (Кур'ята Н. 2021). Британська телерадіомовна корпорація (BBC) у своїх редакційних настановах основними редакційними цінностями називає довіру аудиторії, свободу висловлення, незалежність, відповідність суспільним інтересам, чесність і точність, неупередженість, редакційну цілісність, захист вразливих груп, уникнення невиправданих правопорушень, повагу до приватності. Ще у 2014 р. ІМІ оприлюднив перелік стандартів, які діють в умовах війни: точність, оперативність, неупередженість, етика,

повнота, відокремлення фактів від коментарів (Стандарти журналістики під час війни. Як писати про трагічні події – інфографіка. 2014).

Питання якісного висвітлення й донесення інформації до аудиторії завжди перебувало у полі зору вітчизняних науковців. «Основними критеріями оцінки діяльності журналіста є об'єктивне й правдиве відображення ним дійсності. Критерії цілком слушні, і прагнення до об'єктивності й правдивості мають лежати в основі діяльності тих, від кого залежить доля суспільства й людини», – зазначає В. Різун (Різун В., 2004, с. 45)

У наукових дослідженнях, навчальних і методичних виданнях українських учених глибоко і всебічно обґрунтовано необхідність дотримання стандартів як єдино можливого способу функціонування професійної журналістської діяльності: В. Різун (Різун В., 2008), В. Иванов (Иванов В., Сердюк В., 2008), О. Кузнецова, (Кузнецова О., 2007), Т. Приступенко (Приступенко Т., 2011), О. Чекмишев (Чекмишев О., 2021). На думку Б. Потятиника, дотримання чи недотримання професійних стандартів і є тим водорозділом, який визначає належність текстів різних форм масової комунікації до журналістики (Потятиник Б., 2010).

У березні 2024 р. однією з головних тем для обговорення у зарубіжних інтернет-медіа стало зменшення західної військової й економічної допомоги Україні, передусім із боку США. Разом із тим широко висвітлюються ініціативи європейських лідерів щодо військової допомоги Україні зусиллями європейських держав. Більшість оглядачів переконана, що росія має понести відповідальність за розв'язану агресивну війну та воєнні злочини, скоєні на території України (Мишак І., 2024).

4. Результати і обговорення

Аналітичні матеріали, опубліковані в одному з найповажніших світових видань, французькому *Le Monde*, створюють не лише образ України як країни, яка переживає кризу, а й дають глибоке розуміння складних реалій війни, яким протистоїть українське суспільство.

У лютому 2022 р. *Le Monde* опублікувало аналітичний матеріал, присвячений Революції Гідності, яка відбулася в Україні у 2013-2014 роках. У цій статті журналісти *Le Monde* розглядали фактори, які привели до повалення режиму Віктора Януковича, та вплив цих подій на подальший розвиток країни. Стаття висвітлювала масштабні протести на Майдані, боротьбу українського народу за свої права, значення цих подій для утвердження демократії в Україні. «Вісім років тому тодішній президент України Віктор Янукович був скинутий парламентом і втік до Росії. Його відхід відбувся після того, як більше сотні демонстрантів були вбиті, коли він віддав наказ про силову евакуацію Майдану Незалежності в Києві. Ці демонстранти збиралися протягом 3 місяців після рішення уряду України не підписувати угоду про асоціацію з Європейським Союзом і виступати за зближення з Росією. Молоді люди загинули, деякі з європейським прапором у руках, тому що вони хотіли бути вільними у виборі майбутнього своєї країни. Вони почувалися європейцями та суверенами. Це був їхній єдиний злочин. Сьогодні, коли Росія атакує всю територію України, знову ж таки, за цей злочин українців вбивають і будуть вбивати» (*Le Monde*, 18 лютого 2022).

Оскільки завдяки пропаганді багатьох закордонних ЗМІ до початку повномасштабного вторгнення нехтували правильним правописом наших міст, у *Le Monde* присвятили цьому матеріал «Кієв ou Kyiv? Дилема французьких ЗМІ»: «Для позначення столиці України французькі ЗМІ часто використовують її російську назву, за винятком «Libération», яка щойно вирішила віддати перевагу її українській версії, як і більшість англомовних газет. Різниця далеко не тривіальна». Кієв – російська назва міста, Kyiv – українська назва, офіційно прийнята в 1995 р., через чотири роки після проголошення країною незалежності. Для багатьох використання цієї російськомовної назви підтвердило б тезу Кремля, згідно з

якою нинішня територія України охоплює «частини історичної території Росії», таким чином виправдовуючи вторгнення» (*Le Monde*, 1 березня 2022).

Важливою частиною висвітлення образу України є аналітичні матеріали про російське телебачення, адже весь світ знає, наскільки російська пропаганда «круто» працює та яка вона впливова. Прикладом такого матеріалу є стаття про російське телебачення, яке приховує бомбардування українських міст і задовольняється розмовами про «спецвійськову операцію», що має нагадувати просту рутину: «Якщо дивитися з Москви, війна в Україні – це невидима війна. Контраст зі звичайною практикою приголомшливий: приказка, навряд чи жартівлива, полягає в тому, що російські глядачі більше поінформовані про те, що відбувається в Україні (чи Сполучених Штатах), ніж вдома. Кожна подія, яка там відбувається, розбирається, обговорюється, часто обурливо коментується...» (*Le Monde*, 26 лютого 2022).

У перші дні вторгнення деякі політики підтримували росію у її бажанні захопити Україну, проте коли світ побачив жахливі кадри з окупованих міст нашої держави, то зрозуміли наскільки вони помилялися. Одним з таких діячів був французький політик Жан Кастекс, який виступив із заявою про те, що Володимир Путін «зробив вибір, щоб переломити хід історії», з «цинічною та навмисною агресією», яку «Франція засуджує в найабсолютніший спосіб» і на яку Захід повинен відреагувати «єдністю та безперервно» (*Le Monde*, 1 березня 2022).

Російське керівництво неодноразово називало «денацифікацію» однією з цілей повномасштабного вторгнення в Україну, що стало приводом для інтерв'ю з істориком Омером Бартовим, який пояснив французьким читачам, що це означає: «Насправді Володимир Путін хоче відновити радянську імперію, навіть Російську. Росія, на думку Путіна та його пропагандистів, повинна складатися з трьох складових частин Російської імперії: великоросів (Росія), малоросів (Україна) і білих росіян (Білорусь). До цього додаються території, які входили до складу імперії, такі як Фінляндія, країни Балтії, Польща, Бессарабія, не кажучи вже про сферу впливу серед південних слов'ян, на Балканах... Коли Путін говорить про «денацифікацію» України, він лише виправдовує власну експансіоністську політику» (*Le Monde*, 3 березня 2022).

Впродовж лютого–квітня 2022 р. на сторінках *Le Monde* переважали матеріали про Україну, у яких висвітлювалися економічна, суспільно-політична і військова тематики.

Економічні проблеми, пов'язані з українськими реаліями, відображені такими матеріалами: «Війна в Україні: нові санкції Заходу після першого дня наступу» (*Le Monde*, 24 лютого 2022); «Велика Британія запровадила значний пакет санкцій проти Росії» (*Le Monde*, 24 лютого 2022); «Жозеп Боррель: Зіткнувшись із масштабами вторгнення в Україну, ми повинні захистити себе економічно та підготуватися до найгіршого» (*Le Monde*, 25 лютого 2022); «Війна в Україні: оновлення міжнародних санкцій проти Росії» (*Le Monde*, 27 лютого 2022); «Війна в Україні розколює світ крипто валют» (*Le Monde*, 14 березня 2022). У публікаціях ідеться про санкції проти росії, перспективи змін в економіці Франції та Європи внаслідок повномасштабного вторгнення. Також є матеріали з порадами про те, як захистити себе від інфляції та різкого підняття курсу.

Суспільно-політична тематика представлена такими матеріалами: «У Парижі на акції солідарності з Україною: «Безумство уявити пережити війну в Європі» (*Le Monde*, 26 лютого 2022); «Війна в Україні: у Росії заарештовано сотні демонстрантів, ворожих конфлікту» (*Le Monde*, 25 лютого 2022); «Ерік Земмур і Марін Ле Пен ослаблені нападом Володимира Путіна на Україну» (*Le Monde*, 28 лютого 2022); «Disney, Warner і Sony призупиняють прокат своїх фільмів у Росії» (*Le Monde*, 1 березня 2022); «Kiev ou Kyiv ? Дилема французьких ЗМІ» (*Le Monde*, 1 березня 2022). У цих матеріалах ідеться про життя українців під час війни, а також, як французькі політики реагують на перебіг подій. Значна

увага у публікаціях приділяється тому, кого підтримують політичні діячі Європи – росію чи Україну.

Військова тематика висвітлена такими матеріалами: «Війна в Україні: що показують зображення про масштаб нападу та його вплив на мирне населення» (*Le Monde*, 27 лютого 2022); «Війна в Україні: діалог глухих між Китаєм та Євросоюзом» (*Le Monde*, 1 квітня 2022); «Війна в Україні: російські війська відходять з околиць Києва, з Маріуполя евакуювали понад 3 тисячі мирних жителів» (*Le Monde*, 7 квітня 2022); «Зіткнувшись зі звинуваченнями у вбивствах мирного населення в Україні, російська сторона кричить, що це інсценізація» (*Le Monde*, 15 квітня 2022); «Війна в Україні погіршує економічний спад у Сирії» (*Le Monde*, 18 квітня 2022); «Військові злочини в Україні: ЄС і МКС об'єднують зусилля» (*Le Monde*, 20 квітня 2022); «Відправка в Україну танків, гранатометів і гармат, новий перелом у війні» (*Le Monde*, 26 квітня 2022); «З війною в Україні олімпізм коливається між геополітикою і лицемірством», «Війна в Україні: чи залежний Київ від російського газу?» (*Le Monde*, 27 квітня 2022); «Війна в Україні: у Харкові «ніхто не збирався зустрічати росіян з квітами» (*Le Monde*, 29 квітня 2022). У матеріалах йдеться про військову допомогу українській армії, як люди рятуються та втікають з тимчасово окупованих територій, наскільки Україна залежить від росії. Значна увага приділяється розвінчанням фейків, які надходять від терористів, чому вони брехливі та яка реальність насправді.

Упродовж лютого, березня і квітня 2023 р. більшість матеріалів про Україну на сторінках *Le Monde* стосувалися військової та економічної тематики. Суспільно-політичні проблеми висвітлювалися менше, ніж у минулому році (див. рис. 1).

Значну увагу видання приділило подіям в Ізраїлі та їх впливу на російсько-українську війну. В статті «Війна в Україні штовхає Росію та Іран на спільний фронт «парій»» (*Le Monde*, 31 березня 2023), Маджид Зеррукі та Бенуа Віткін аналізують, як росія використовує конфлікт у секторі Гази для послаблення підтримки України: «Москва, яка перебуває під міжнародними санкціями після її агресії проти України, і Тегеран, який перебуває під санкціями за відновлення своєї ядерної програми, утворили альянс за розрахунком, який посилюється в екстрених випадках і під інтенсивним зовнішнім тиском».

Матеріали за 2022 рік

Рисунок 1. Тематика матеріалів *Le Monde* у 2022 р.

Щодо суспільно-політичної тематики, то її кількість значно зменшилася порівняно з 2022 р. У 2023 р. велика увага приділялася військовим та економічним питанням.

Стаття Le Monde «Туреччина та ООН оголосили про продовження угоди щодо українського зерна» (*Le Monde*, 18 березня 2023) описує Україну як країну, яка відіграє важливу роль на світовому продовольчому ринку: «Чорноморська зернова ініціатива, підписана в липні 2022 року Україною, Росією та Туреччиною за підтримки ООН, пом'якшила глобальну продовольчу кризу, спричинену війною в Україні, дозволивши експортувати майже 25 мільйонів тонн кукурудзи, пшениці та інших зернових».

Рисунок 2. Тематика матеріалів Le Monde у 2023 р.

Економічна тематика висвітлена у таких матеріалах: «Війна в Україні: щоб послабити Путіна, Європа забороняє російське дизель» (*Le Monde*, 5 лютого 2023); «Війна в Україні: Єрмак-Макфол, санкційний комітет, який турбує Москву» (*Le Monde*, 24 лютого 2023); «Євросоюз хоче краще боротися з ухиленням від санкцій проти Москви» (*Le Monde*, 24 березня 2023); «Мистецтво дозволяє російським олігархам переміщувати свої гроші та відмивати свою репутацію», – попереджає радник Володимира Зеленського» (*Le Monde*, 27 квітня 2023); «Війна в Україні: ці маленькі домовленості, які дозволяють Росії уникнути санкцій» (*Le Monde*, 28 квітня 2023); «Чим більше ми перевантажуємо військові дії» (*Le Monde*, 3 квітня 2023). У матеріалах ідеться про запровадження другого раунду санкцій проти російської нафти. Висвітлюються різні обмежувальні заходи проти росії, відстежуються і викриваються компанії, які обходять ці обмеження. У публікаціях аналізується як Захід допомагає Україні у війні. Також розглядається впровадження санкцій проти Білорусі, яка підтримала росію у розгортанні війни проти України.

Суспільно-політична тематика представлена такими публікаціями: «Тінь Кавказу на українській війні» (*Le Monde*, 5 лютого 2023); «Війна в Україні: розбита пристрасть «Да Вінчі» та Аліні» (*Le Monde*, 22 березня 2023); «Володимир Зеленський у Варшаві закріпить «вічну дружбу» між Україною та Польщею» (*Le Monde*, 6 квітня 2023). У матеріалах є заклик до об'єднання «корінних народів» росії проти російського гніту для спільної перемоги. Висвітлюються історії кохання на війні, які не завжди закінчуються «хліб ендом», а й сльозами, розпачем, ненавистю до сусідньої країни. У публікаціях яскраво про-

стежується ідея перемоги України у російсько-українській війні. Йдеться про те, що Україна продовжує розвиватися незважаючи ні на що, знаходить підтримку і друзів у світі.

Військова тематика висвітлюється такими матеріалами: «Війна в Україні змушує лівих вирішувати, чи вони продовжують, чи відмовляються від антифашистської боротьби, яка була честю їхньої історії» (*Le Monde*, 24 лютого 2023); «Ми повинні створити в рамках Ради Європи спеціальний суд для України» (*Le Monde*, 1 березня 2023); «Батальйон «Братство», українські добровольці в тилу росіян» (*Le Monde*, 13 березня 2023); «Путін знову розмахує ядерною загрозою» (*Le Monde*, 30 березня 2023); «Війна в Україні штовхає Росію та Іран на спільний фронт «парій»» (*Le Monde*, 31 березня 2023); «Проти кібератак, пов'язаних з війною в Україні, європейці намагаються зміцнити військову співпрацю» (*Le Monde*, 1 квітня 2023); «Ніколи не пробачимо»: в українському місті-мученику Буча населення вшановує визволення» (*Le Monde*, 1 квітня 2023); «Війна в Україні: російська армія зміцнює фронт в очікуванні контрнаступу навіть на своїй території» (*Le Monde*, 6 квітня 2023); «В Україні відео обезголовлення солдата сіє страх» (*Le Monde*, 12 квітня 2023); «Війна в Україні за Дніпром: «Це був берег насолоди, ми туди рятувалися, як могли»» (*Le Monde*, 23 квітня 2023); «Французькі бійці в основі міжнародного легіону в Україні» (*Le Monde*, 25 квітня 2023); «Розбіжності Заходу щодо членства України в НАТО» (*Le Monde*, 29 квітня 2023). Матеріали висвітлюють перебіг військових дій на території України. Значна увага приділяється питанню, чий бік підтримують політики у війні (український чи ворожий). Одне з ключових питань – в якому стані Запорізька АЕС.

4. Висновки

У результаті аналізу 41 публікації, що висвітлювали різні сфери українських і міжнародних реалій в умовах російсько-української війни, можна побачити, що впродовж лютого-квітня 2022 р. переважали публікації на військову (50%), економічну (25%) та суспільно-політичну (25%) тематики. Впродовж лютого-квітня 2023 р. тенденції відображення актуальних питань, пов'язаних з Україною дещо змінилися, що вплинуло на розподіл кількості матеріалів з різних тематик – військова (60%), економічна (30%), суспільно-політична (10%).

Аналізуючи спосіб висвітлення України у французькому виданні *Le Monde*, можна зробити висновок, що ця газета ставиться до українських подій з великою увагою та об'єктивністю, засуджує збройну агресію росії проти нашої країни, засуджує збройну агресію росії проти нашої країни. Через приклади проаналізованих у статті публікацій стає очевидним, що *Le Monde* намагається докладно розглядати різні аспекти української суспільно-політичної реальності. Наведені приклади демонструють, що газета пропонує своїм читачам ретельний та об'єктивний аналіз подій, що відбуваються в Україні, що сприяє поглибленню розуміння української ситуації серед світової громадськості. Таким чином, завдяки дотриманню професійних стандартів журналістики у висвітленні російсько-української війни, *Le Monde* відіграє важливу роль у формуванні образу України на міжнародній арені.

References

- Kuryata, N. (2021, 26 November). Modern standards of professional journalism // Institute of Mass Information. <https://imi.org.ua/monitorings/suchasni-standarty-profesijnoyi-zhurnalistyky-i42512>

- Standards of journalism during the war. How to write about tragic events - infographic (2014, 11 August) // Institute of Mass Information. <https://imi.org.ua/articles/standarti-jurnalistiki-pid-chas-viyni-yak-pisati-pro-tragichni-podiji-infografika-i988>
- Rizun, V. (2004). Fundamentals of journalism in answers and remarks. Kyiv: Taras Shevchenko National University of Kyiv. 80 p.
- Rizun, V. (2008). Theory of mass communication: book. Kyiv: Prosvita. 260 p.
- Ivanov, V., Serdyuk, V. (2008). Journalistic ethics: book. Kyiv: Kyiv University Publishing and Printing Centre. 224 p.
- Kuznetsova, O. (2007). Professional ethics of a journalist: a manual. Lviv: PAIS. 246 p.
- Prystupenko, T. (2011). Theory of journalism: Ethical and legal foundations of mass media activity: training manual. Kyiv, 351 p.
- Chekmyshev, O. (2021). Fundamentals of journalism: training manual. Kyiv : Akademiia. 168 p.
- Potiatynik, B. (2010). Internet journalism: training manual. Lviv: PAIS. 244 p.
- Myshchak I. (2024). Russia's war against Ukraine: analysis of the Internet media (analytical review of the foreign press on events in Ukraine for 1-31 March 2024) // Ukraine in the reviews of the foreign press. 2024. Edition 3 (181). P. 6 - 23.

Submitted 12.10.2024

Список літератури

- Кур'ята, Н. (2021, 26 листопада). Сучасні стандарти професійної журналістики // Інститут масової інформації. <https://imi.org.ua/monitorings/suchasni-standarty-profesijnoy-zhurnalistyky-i42512>
- Стандарти журналістики під час війни. Як писати про трагічні події – інфографіка (2014, 11 серпня) // Інститут масової інформації. <https://imi.org.ua/articles/standarti-jurnalistiki-pid-chas-viyni-yak-pisati-pro-tragichni-podiji-infografika-i988>
- Різун, В. (2004). Основи журналістики у відповідях та заувагах. Київ : Київський нац. університет ім. Тараса Шевченка. 80 с.
- Різун, В. (2008). Теорія масової комунікації: підруч. Київ : Просвіта. 260 с.
- Іванов, В., Сердюк, В. (2008). Журналістська етика: підручник. Київ : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет». 224 с.
- Кузнецова, О. (2007). Професійна етика журналіста: посібник. Львів : ПАІС. 246 с.
- Пристапенко, Т. (2011). Теорія журналістики: Етичні та правові засади діяльності засобів масової інформації: навч. посіб. Київ, 351 с.
- Чекмишев, О. (2021). Основи журналістики: навч. посіб. Київ : Академія. 168 с.
- Потятиник, Б. (2010). Інтернет-журналістика: навч. посіб. Львів : ПАІС. 244 с.
- Мищак І. (2024). Війна росії проти України: аналіз інтернет-медіа (аналітичний огляд зарубіжної преси про події в Україні за 1-31 березня 2024 року) // Україна у відгуках зарубіжної преси. 2024. Вип. 3 (181). С. 6 – 23.

Надійшла до редакції 12.10.2-24